

Nitidiorem enim cultum recipiunt si ad lumen attendant. Latitudo XV. pedibus 2 disponatur, & in singulis parietibus 3 VIII. pedes relinquuntur. Equilia 4 calidis locis ordinentur, & obscuriora fiant, ut securi equi pabulentur. Ovia, & Capria pro magnitudine agri componantur. Cella vinaria contra frigidissimas cæli plagas collocetur. Lumen fenestris a Septentrione tribuatur: ut undique frigidus aer vina incolumia seruet. Vapore enim omnia corrumpuntur. 5 Torcular hujus in Septentrionem ponatur. Cella autem olearis in meridie constituenda est: fenestræ ab eadem parte tribuantur, ne frigore oleum 6 cum sordibus retineatur, & suauitas saporis pereat. 7 Torcular hujus in meridie statuatur: magnitudo pro abundantia rei fiat. Granaria ad Septentrionem, vel Aquilonem spectent, ut aere gelidiori fruges tutius seruentur. Vaporatæ enim regiones curgiones, & alia genera bestiolarum nutriunt. Quæ fruges corrumpunt. Horrea, fenilia, pistrina extra villam sunt constituenda, ut ab ignis periculo villæ sint tutiores. Si quid vero melius, ac nitidius facere volueris, exempla de Vrbanis fabricis fumes.

XIII.

De dispositione operis Urbani.

VRbani itaque operis gratiam luminosam esse 1 oportet: præsertim cum nulli vicini parietes impediunt. Disponendum erit tamen ante, ut certa genera ædificiorum cæli regiones apte possint spectare. Hiberna ergo hibernum occidentem spectare debent, 2 quoniam vespertino lumine opus est. Nam sol occidens non solum illuminat, sed 3 pro vi caloris tepidas facit regiones. Cubicula & Bibliothecæ ad orientem spectare debent.

1 Vi-

expectentur, sed proculdubio mendose. Vitruvius (Lib. VI. Cap. 9. in quo de rusticorum ædificiorum rationibus agit) Conjuncta autem (culina) habeat bubilia, quorum præsepia ad focum, & orientis calis regionem spectent.

2 DISPONATUR] Sic Cod. R. 2. At Cod. R. 1. quod ponatur : & Ed. V. componatur.

3 VIII.] Cod. R. 2. numerum exhibet VIII.

4 CALIDIS] Consentit hæc lectio Cod. R. 2. cum Vitruvii præceptis. Cod. R. 1. & Ed. V. habent *cardinis*.

5 TORCVLAR HVIVS] Nimirum *hujus cella vinaria*; quod scilicet usui esset cellæ

vinariæ. In Cod. R. 2. deest pronom. *hujus*.

6 CVM SORDIBVS RETINEATUR, ET SVAVITAS] Ita Cod. R. 2. cujus lectionem, ceu clariorem, præferendam ratus sum. Cod. R. 1. & Ed. V. *cum sordibus & suauitas saporis*.

7 TORCVLAR HVIVS] Hoc est, *hujus cella olearis*.

1 OPORTET] Verbum hoc in Cod. R. 2. retrusum est post verbum, *impediunt*.

2 QVONIAM] Legitur in Cod. R. 2. Sed in Cod. R. 1. *quomodo*. & in Ed. V. *quum*.

3 PRO VI] Seu verba hæc in Codice aliquo invenerit is, qui præfuit Vascofani Editioni, siue ex ingenio emendationem adtulerit,

cer-